

Energinet
Att.: Karin Anette Pedersen
Pederstrupvej 76
DK-2750 Ballerup

Kontor/afdeling
Center for Energiressourcer
Undergrundsenheden

Dato
21. maj 2021

J nr. 2021 - 6478

/ksc

Udtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten for 'Grøn Gas Lolland-Falster' projektet til havs

Indholdsfortegnelse

Generelt om afgrænsningsudtalelsen	2
Lovkrav til miljøkonsekvensrapportens indhold	3
Det anmeldte anlægsprojekt.....	3
Færgestrømmen (Sjælland – Farø).....	4
Grønsund (Farø – Falster).....	6
Guldborg Sund (Falster – Lolland)	7
Forholdet til anden lovgivning og planlægning	8
Idefase og høring af berørte myndigheder	9
Indhold, form, krav og struktur i miljøkonsekvensrapporten.....	10
Tabel 1. Lovkrav til indhold i miljøkonsekvensrapporten.....	12
Tabel 2. Emnetabel	20
Bilag 1. Oversigt over høringssvar fra idefasen - Havdelen.....	25

Generelt om afgrænsningsudtalelsen

En afgrænsningsudtalelse er en tidlig fastlæggelse af, hvad miljøkonsekvensrapporten skal indeholde og er en vigtig forudsætning for en god miljøvurderingsproces. Afgrænsningsudtalelsen udgør myndighedens bestilling til bygherre og rådgiver forud for udarbejdelsen af en miljøkonsekvensrapport. Her fastlægges hvilke miljøvurderinger, der skal gennemføres, for samlet at kunne vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser. I afgrænsningsudtalelsen er videns- og datagrundlaget desuden beskrevet, og eventuelt behov for tilvejebringelse af yderligere data for at kunne vurdere påvirkningerne på miljøet som følge af projektet.

Udtalelsen udarbejdes på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra idefasen og bidrag fra andre myndigheder samt miljøvurderingslovens bilag 7.

Energistyrelsen er myndighed for miljøvurderingsprocessen for 'Grøn Gas Lolland-Falster' projektet i forhold til den del der påtænkes nedlagt gennem de danske farvande, jf. § 17, stk. 4, i bekendtgørelsen nr. 973, af 25. juni 2020, af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (herefter "miljøvurderingsloven"). Miljøstyrelsen er myndighed for miljøvurderingen af 'Grøn Gas Lolland-Falster' projektet for de dele af anlægget, som etableres på land, jf. miljøvurderingslovens § 17, stk. 6. Miljøstyrelsen vil komme med en særskilt afgrænsningsudtalelse for den del af miljøkonsekvensrapporten der vedrører landstrækningen.

Den del af projektet, der planlægges etableret til havs, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 10 Infrastrukturprojekter i) i) Anlæg af olie- og gasledninger og rørledninger til transport af CO₂-strømme med henblik på geologisk lagring (projekter, der ikke er omfattet af bilag 1).

Bygherrer har jf. § 18, stk. 2 i miljøvurderingsloven anmodet om, at projektet der er omfattet af bilag 2, skal undergå en miljøvurdering.

Kravet om miljøvurdering indebærer, at projektet først kan realiseres, når Miljøstyrelsen og Energistyrelsen har gennemgået bygherres miljøkonsekvensrapport i henhold til miljøvurderingslovens § 24, stk. 1, og offentligheden og berørte myndigheder har haft mulighed for at fremkomme med kommentarer hertil jf. miljøvurderingslovens § 24, stk. 2, samt at Miljøstyrelsen har udstedt en tilladelse til projektets dele på land jf. lovens § 25, stk. 1. Det forventes, at § 25-tilladelsen for så vidt angår havdelen vil blive erstattet af en tilladelse meddelt efter regulering på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressortområde, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 5. Arbejdet med at foretage de nødvendige ændringer af lovgivningen er ved at blive gennemført.

Før rørledningerne sættes i drift, skal bygherren ansøge Energistyrelsen om tilladelse til at drive rørledningen.

Lovkrav til miljøkonsekvensrapportens indhold

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes, så at den opfylder kravene i miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idefasen samt Miljøstyrelsens og Energistyrelsens faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter.

Der kan også i løbet af arbejdet med miljøkonsekvensrapporten opstå yderligere emner eller problemstillinger, der bør belyses som en del af det endelige beslutningsgrundlag. Hvis dette behov skulle opstå, vil Miljøstyrelsen og Energistyrelsen gå i dialog med bygherre om processen.

Det anmeldte anlægsprojekt

Energistyrelsen modtog den 2. marts 2021 en ansøgning om miljøkonsekvensvurdering af farvandskrydsninger i projektet Grøn Gas Lolland-Falster. Projektet er ligeledes beskrevet i 'Indkaldelse af idéer og forslag til afgrænsning af Miljøkonsekvensrapport for Grøn Gas Lolland-Falster', marts 2021.

Energinet og Evida ønsker at etablere en ca. 115 km lang rørledning fra Everdrup i Næstved Kommune til Nakskov i Lolland Kommune for at Lolland og Falster bliver forbundet til det øvrige danske gasnet.

Linjeføringen er placeret for at muliggøre, at sukkerfabrikkerne i Nykøbing Falster og Nakskov kan tilslutte sig til rørledningen, og at andre virksomheder kan få gavn af gasforsyningen.

Det endelige projekt kommer til at bestå af følgende delelementer:

- 30 - 35 km rørledning fra Everdrup nord for Tappernøje i Næstved kommune til Stensved i Vordingborg kommune
- Ca. 1,8 km lang rørledning der bores under Færgestrømmen (Sjælland – Farø)
- Ca. 1 km rørledning på Farø
- Ca. 2,2 km lang rørledning der bores under Grønsund (Farø – Falster)
- 25 - 30 km rørledning fra Sortsø til Nykøbing Falster
- Ca. 1,1 km lang rørledning der bores under Guldborg Sund (Falster – Lolland)
- 50 km rørledning fra Nagelsti til Nakskov på Lolland

Herudover kommer landdelen til at bestå af

- 7 måle- og regulatorstationer
- 3 linjeventilstationer
- 5-8 katodiske beskyttelsesstationer

For så vidt angår miljøvurderingsprocessen er Energistyrelsen den kompetente myndighed for de tre strækninger af 'Grøn Gas Lolland-Falster' projektet som påtænkes underboret under Færgestrømmen (Sjælland – Farø), under Grønsund (Farø – Falster) og under Guldborg Sund (Falster – Lolland), mens Miljøstyrelsen er ansvarlig for processen for den resterende del af projektet. I det følgende gives en kort beskrivelse af de strækninger Energistyrelsen er myndighed for.

Færgestrømmen (Sjælland – Farø)

Krydsningen af Færgestrømmen forventes at være 1,8 km lang fra afsenderarealet på Sjælland til modtagerarealet på Farø. Underboringen af Færgestrømmen starter ca. 50 meter nord for Stensbyvej i Stensved og kommer op ca. 100 meter inde på Farø.

Rute over Færgestrømmen

På denne strækning krydser projektet Natura 2000-området nr. 168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund. Udpegningsgrundlaget for området fremgår under afsnit 5.2.

Der skal derfor udarbejdes en væsentlighedsvurdering for Natura 2000-området som en del af miljøkonsekvensrapporten. Hvis der ikke kan udelukkes en væsentlig påvirkning, skal der udarbejdes en Natura 2000 konsekvensvurdering.

Ud over Natura 2000-områder skal der også tages hensyn til internationale beskyttede arter der er listet på Habitatdirektivets bilag II og IV.

Grønsund (Farø – Falster)

På Farø starter underboringen af Grønsund ca. 50 meter inde på øen og kommer op ca. 250 meter inde på Falster lige uden for Farnæs Skov. Krydsningen af Grønsund forventes at være 2,2 km lang fra afsenderarealet på Farø til modtagerarealet på Falster.

Rute over Grønsund (fortsættes på næste figur)

Rute over Grønsund

Denne strækning af projektet løber lige udenfor Natura 2000-området nr. 168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund.

Der skal derfor udarbejdes en væsentlighedsvurdering for Natura 2000-området som en del af miljøkonsekvensrapporten. Hvis der ikke kan udelukkes en væsentlig påvirkning, skal der udarbejdes en Natura 2000 konsekvensvurdering.

Ud over Natura 2000-områder skal der også tages hensyn til internationale beskyttede arter der er listet på Habitatdirektivet's bilag II og IV.

Guldborg Sund (Falster – Lolland)

Krydsningen af Guldborgsund forventes at være 1,1 km lang fra afsenderarealet på Falster til modtagerarealet på Lolland. På Falster starter underboringen af Guldborg Sund øst for Hasseløvej ca. 350 meter inde på land. På Lolland kommer

underboringen op ca. 200 meter inde på land.

Ruten over Guldborg Sund

Denne strækning af projektet løber igennem Natura 2000-området nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Der skal derfor udarbejdes en væsentlighedsvurdering for Natura 2000-området som en del af miljøkonsekvensrapporten. Hvis der ikke kan udelukkes en væsentlig påvirkning, skal der udarbejdes en Natura 2000 konsekvensvurdering.

Ud over Natura 2000-områder skal der også tages hensyn til internationale beskyttede arter der er listet på Habitatdirektivet's bilag II og IV.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning

Forholdet til anden lovgivning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

For projektområdet er særligt følgende arealmæssige bindinger relevante:

For projektområdet er særligt følgende arealmæssige bindinger og udpegninger relevante (listen er ikke udtømmende):

- Havplanen
- Natura 2000-områder og forekomst af bilag II og IV-arter
- Kulturarv og arkæologiske forhold
- Infrastruktur anlæg, herunder vindmøller, broer, andre rørledninger/kabler etc.

I de tilfælde, hvor der er konflikter med arealmæssige bindinger og beskyttelsesmæssige interesser, skal der inden anlægsarbejdet igangsættes, ansøges om dispensation fra de relevante love og bekendtgørelser hos de pågældende myndigheder. Af relevant lovgivning med eventuelt senere ændringer i forhold til dette projekt kan bl.a. nævnes, men listen er ikke udtømmende:

- Bekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018 af lov om kontinentalsoklen med senere ændringer (kontinentalsokkeloven)
- Bekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 af lov om planlægning (planloven)
- Bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven)
- Bekendtgørelse nr. 244 af 22. februar 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter
- Bekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning
- Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven med senere ændringer (museumsloven)
- Bekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore
- Bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992 om beskyttelse af søkabler og undersøiske rørledninger (kabelbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013 af lov om Geodatastyrelsen

For projektet vil det primært være følgende myndigheder, der er relevante i forhold til dette projekt:

- Miljøstyrelsen
- Energistyrelsen
- Bolig- og planstyrelsen
- Geodatastyrelsen
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Arbejdstilsynet
- Kystdirektoratet
- Søfartsstyrelsen

Idefase og høring af berørte myndigheder

Der har været gennemført en 1. offentlighedsfase med indkaldelse af ideer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden 8. marts 2021 – 6. april 2021. I forbindelse hermed har der været afholdt tre telefonaftener i perioden den 16-18. marts 2021.

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder samt emner som Energistyrelsen, som kompetent miljøvurderingsmyndighed vurderer, skal behandles i rapporten.

I forbindelse indkaldelse af idéer og forslag i 1. offentlighedsfases er der indkommet i alt 53 høringssvar, og 16 høringssvar, som er relevant for 'Grøn Gas Lolland-Falster'-projektet til havs.

Bilag 1 viser en oversigt over høringssvar og hvordan de behandles i miljøkonsekvensrapporten.

Indhold, form, krav og struktur i miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte en beskrivelse af alle dele af anlægget i såvel anlægs- som driftsfasen, herunder vedligeholdelse af anlægget. Der redegøres desuden for afvikling af anlægget.

Miljøkonsekvensrapporten behøver ikke følge samme struktur som tabel 1 i afgrænsningsudtalelsen, men det er afgørende, at rapporten behandler de angivne miljøparametre i tilstrækkeligt omfang og opfylder de krav til kvaliteten af miljøkonsekvensrapporten, som fremgår af lovens § 20, stk. 1, og at krav stillet i afgrænsningsudtalelsen er dækket i miljøkonsekvensrapporten. Tabel 2 indeholder specifikke miljøparametre, som skal undersøges.

Energistyrelsen ønsker, at miljøkonsekvensrapporten er læsevenlig, og at der særligt gøres noget ud af formidlingen i det "Ikke-tekniske resumé". Det betyder også, at teknisk tunge afsnit, der er relevante og understøtter miljøkonsekvensvurderingen, vedlægges som bilag i form af baggrundsrapporter. Beskrivelse, vurderinger og konklusioner fra sådanne bilag indgår i miljøkonsekvensrapporten, og relevante kilder fremgår som kildehenvisninger i de enkelte kapitler og afsnit.

Det forventede indhold i miljøkonsekvensrapporten er givet i henholdsvis § 20 og bilag 7 i miljøvurderingsloven, samt resultatet af den forudgående høring i idefasen.

Afgrænsningsudtalelsen har som funktion at afgrænse, hvilke væsentlige påvirkninger der er relevante for projektet og hvilke miljøemner, der skal vurderes i miljøkonsekvensrapporten. Som udgangspunkt skal vurdering af påvirkninger udføres kvalitativt og med konkrete beskrevne vurderinger, særligt hvor der identificeres væsentlige påvirkninger.

Tabel 1 –kan jf. ovenstående betragtes som en foreløbig indholdsfortegnelse for miljøkonsekvensrapporten. Energistyrelsen bemærker, at et emne skal beskrives og vurderes for alle tre strækninger, dvs. Færgestrømmen, Grøn Sund eller Guldborg Sund.

Bilag 1 indeholder alle hørings svar relevant for havdelen i resumé-form. Af bilaget fremgår ligeledes Energistyrelsens vurdering af om hørings svarene skal adresseres i miljøkonsekvensrapporten, og i givet fald hvorledes hørings svarene skal adresseres i rapporten, og om der er specifikke elementer Energistyrelsen også vurderer skal medtages i miljøkonsekvensrapporten.

For så vidt angår kvaliteten, er der i miljøvurderingslovens § 20, stk. 6 præciseret, at miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes af kvalificerede og kompetente eksperter. Det er således Bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende.

Det skal også klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

Da udtalelsen som udgangspunkt afgives på det foreliggende data-/oplysningsgrundlag, kan der være forhold, som senere viser sig at være enten mindre vigtige og/eller overflødige i forhold til udtalelsen. Det kan også være, at der viser sig at være forhold, der er meget vigtige og/eller centrale for vurderingen af indvirkningen på miljøet, men som ikke var kendt eller måske undervurderet i udtalelsen. Sådanne forhold kan og skal justeres hen ad vejen, idet også forventningerne til indholdet af miljøkonsekvensrapporten vil være justeret.

Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning vil ofte være subjektiv, og det er derfor vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

Energistyrelsen har herudover mulighed for at indhente yderligere oplysninger i forlængelse af miljøkonsekvensrapporten, jf. miljøvurderingslovens § 20, stk. 2, hvis der yderligere emner eller problemstillinger, der bør belyses som en del af det endelige beslutningsgrundlag.

Tabel 1. Lovkrav til indhold i miljøkonsekvensrapporten

Punkt i miljøvurderingsbekendtgørelsen	Håndtering i miljøkonsekvensrapporten
Et ikke-teknisk resumé på grundlag af oplysninger i miljøkonsekvensrapporten. (Bilag 7, pkt. 9)	Der skal udarbejdes et ikke-teknisk resumé i et letlæseligt sprog i miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af afgrænsningsudtalelsen.
<p>1. Beskrivelse af projektet, herunder navnlig:</p> <p>a) en beskrivelse af projektets placering</p> <p>b) en beskrivelse af hele projektets fysiske karakteristika, herunder, hvor det er relevant, fornødne nedrivningsarbejder, og arealanvendelsesbehovet i anlægs- og driftsfaserne</p>	<p>Generelt</p> <p>Der skal redegøres for baggrunden og hovedformålet for 'Grøn Gas Lolland-Falster'-projektet. Der ønskes en beskrivelse af ejerskab (selskaber i tilladelsen med anførte andele) for rørledningen og af operatøren for rørledningen både i anlægs- og driftsfasen.</p> <p>a) Projektområdet skal beskrives og vises på kort i en tilstrækkelig god opløsning samt figurer, der viser rørledningens placeringen i undergrunden på geologiske strategiske profiler med angivelse af hvilke formationer/bjergarter forventes gennemboret.</p> <p>b) En beskrivelse af anlæggets dels nuværende og dels udvidelsens fysiske udformning og karakteristika, samt arealanvendelsesbehovet under anlægs- og driftsfasen skal beskrives i miljøkonsekvensrapporten, med angivelse af anlægget på kortbilag.</p> <p>Der redegøres for konstruktionen af rørledningssystemet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • størrelse, udformning, transportmængde, og kulbrinteindhold, udlægningsmetode, • eventuelle beskyttelsesforanstaltninger (nedspuling, nedgravning, underboring, afdækning), • tidsplan for design, fremstilling, installation og drift,

<p>c) en beskrivelse af de væsentligste karakteristika ved projektets driftsfase (navnlig en eventuel produktionsproces), f.eks. energibehov og energiforbrug, typen og mængden af de anvendte materialer og naturressourcer (herunder vand, jordarealer, jordbund og biodiversitet)</p> <p>d) et skøn efter type og mængde over forventede reststoffer og emissioner (såsom vand-, luft-, jordbunds- og undergrundsforurening, støj, vibrationer, lys, varme, stråling) og mængder og typer af affald produceret i anlægs- og driftsfaserne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • anvendte standarder for design og konstruktion, • tryk og temperaturforhold i rørledningen, rørledningsdiameter og vægtykkelse, korrosionsbeskyttelse og lægningsbetingelser, • hvis relevant, beskrivelse af krydsning af eksisterende rørledninger eller kabler (metode der påtænkes anvendt i forbindelse med krydsning af eksisterende rørledninger eller kabler og oplysninger om aftaler indgået i den forbindelse oplyses), • hvis relevant, angivelse af placering af ventiler og eventuelle undervandsinstallationer, og • en beskrivelse af installationsprocessen (metode, svejseprocessen, NDT-metoder / ultralyd) <p>c) Hvis dele af projektet ikke er endeligt fastlagt, skal projektbeskrivelsen tage højde for dette og klart beskrive de forskellige muligheder, som Bygherre arbejder med. Projektet omfatter ikke en produktionsproces, og har få påvirkninger i driftsfasen i forhold til energiforbrug og anvendte materialer, der dog skal beskrives for almindelig drift samt driftsstop, vedligeholdelsesarbejde og risiko for gasudslip.</p> <p>d) Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en vurdering af reststoffer og emissioner i anlægsfasen i relation til undergrunden. For driftsfasen beskrives reststoffer og emissioner ved vedligehold og risiko for gasudslip.</p>
---	---

<p>2. En beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som bygherren har undersøgt, og som er relevante for det fremlagte projekt og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne.</p>	<p>I miljøkonsekvensrapporten skal det klart beskrives, om der arbejdes med flere muligheder for udformning af projektet. Her skal det bl.a. fremgå, om der findes et hovedforslag, som Bygherre foretrækker, eller om der er flere ligestillede muligheder. Hvis der er flere ligestillede muligheder skal disse miljøvurderes med samme detaljeringsgrad, som hvis der var tale om en mulighed. Alternativer i projektet skal afspejles relevante steder i miljøkonsekvensrapporten – f.eks. hvis de har forskellig betydning i forhold til projektets miljøpåvirkninger og baseline, som for eksempel kan være driften et bestemt år, eller gennemsnit over 5 år.</p> <p>Miljøkonsekvensrapporten skal som minimum indeholde en beskrivelse af referencescenariet., det vil sige en beskrivelse af området, såfremt projektet ikke gennemføres. Herunder skal indgå, hvordan den eksisterende arealanvendelse i området kan forventes at udforme sig, hvis projektet ikke gennemføres.</p> <p>Rapporten skal også indeholde en kort beskrivelse af eventuelle alternativer/alternative projektudformninger, som er blevet fravalgt. Herunder skal indgå begrundelserne for, hvorfor alternativerne ikke ønskes realiseret. Denne beskrivelse skal være med til at synliggøre, hvorfor den konkrete projektudformning er valgt og er med til at give baggrundsinformation om projektet og den projektudviklings- og designproces, som Bygherre har været i gang med.</p>
<p>3. En beskrivelse af de relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (referencescenarie) og en kort beskrivelse af dens sandsynlige udvikling, hvis projektet ikke gennemføres, for så vidt naturlige ændringer i forhold til referencescenariet kan vurderes ved hjælp af en rimelig indsats på grundlag af tilgængeligheden af miljøoplysninger og videnskabelig viden.</p>	<p>De relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus fremgår af beskrivelserne af vurderingen for de enkelte miljøforhold nedenfor.</p> <p>Beskrivelsen af den sandsynlige udvikling bør dog behandles under afsnittet om referencescenariet, som derfor også skal omfatte en kort vurdering af udviklingen i miljøstatus for relevante miljøforhold, såfremt projektet ikke gennemføres.</p> <p>Dette afsnit skal tillægges øget betydning og omfang, hvis projektets gennemførelse eksempelvis hindrer en ellers forventet eller forudset udvikling af de relevante miljøforhold. Det kunne være fra andre igangsatte eller planlagte initiativer, som påvirkes eller umuliggøres i forbindelse med projektet.</p>

	<p>Det bør tilstræbes, at referencescenariet vurderes for et tidspunkt, hvor projektet vil være fuldt gennemført og effekterne heraf realiseret, eksempelvis 5 eller 10 år efter etableringen.</p> <p>Metoder og dokumentationsgrundlag beskrives under de enkelte fagafsnit i miljøkonsekvensrapporten.</p>
<p>4. En beskrivelse af de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet: befolkningen, menneskers sundhed, biodiversiteten (f.eks. fauna og flora), jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer), jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse), vand (f.eks. hydromorfologiske forandringer, kvantitet og kvalitet), luft, klima (f.eks. drivhusgasemissioner, virkninger, der er relevante for tilpasning), materielle goder, kulturarven, herunder den arkitektoniske og arkæologiske aspekter, og landskab.</p>	<p>Bilag 7, pkt. 4 omhandler de faktorer, dvs. de miljøforhold, som skal indgå i miljøkonsekvensrapporten, fordi de kan forventes at blive væsentligt påvirket af projektet, og karakteren og omfanget af de forventede væsentlige virkninger på miljøet, herunder kumulative, indirekte, kort- og langsigtede virkninger.</p> <p>De faktorer der umiddelbart vurderes at være relevant for projektet til havs er angivet i tabel 2.</p>
<p>5. En beskrivelse af projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet som følge af bl.a.:</p> <p>a) anlæggelsen og tilstedeværelsen af projektet, herunder, hvor det er relevant, nedrivningsarbejder</p>	<p>Bilag 7, pkt. 5 omhandler de faktorer, dvs. de miljøforhold, som skal indgå i miljøkonsekvensrapporten, fordi de kan forventes at blive væsentligt påvirket af projektet, og karakteren og omfanget af de forventede væsentlige virkninger på miljøet, herunder kumulative, indirekte, kort- og langsigtede virkninger.</p> <p>De faktorer der umiddelbart vurderes at være relevant for projektet til havs er angivet i tabel 2.</p>

b) brugen af naturressourcer, navnlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet, så vidt muligt under hensyntagen til en bæredygtig adgang til disse ressourcer

c) emissionen af forurenende stoffer, støj, vibrationer, lys, varme og stråling, opståelsen af gener og bortskaffelsen og genvindingen af affald

d) faren for menneskers sundhed, kulturarven og miljøet (f.eks. på grund af ulykker eller katastrofer)

e) kumulationen af projektets virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt, eller anvendelsen af naturressourcer

f) projektets indvirkning på klimaet (f.eks. arten og omfanget af drivhusgasemissioner) og projektets sårbarhed over for klimaændringer

g) de anvendte teknologier og stoffer.

<p>Beskrivelsen af de forventede væsentlige virkninger på de i § 20, stk. 4, angivne faktorer bør omfatte projektets direkte virkninger og i givet fald dets indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger. I beskrivelsen bør der tages hensyn til de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på EU- eller medlemsstatsplan, og som er relevante for projektet.</p>	
<p>6. En beskrivelse af, hvilke metoder eller beviser der er anvendt til identificeringen og forudberegningen af de væsentlige virkninger på miljøet, herunder oplysninger vedrørende eventuelle vanskeligheder (f.eks. tekniske mangler eller manglende viden) i forbindelse med indsamlingen af de krævede oplysninger og vedrørende de vigtigste usikkerheder.</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde et "metodeafsnit" (kan også som indgå som flere afsnit under beskrivelserne af de enkelte miljøforhold), hvor de anvendte metoder og grundlag for vurderingerne skal beskrives. I afsnittet skal indgå, hvis der i forhold til aktuel miljøtilstand eller miljøpåvirkninger er væsentlig manglende viden eller usikkerhed.</p>
<p>7. En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere identificerede væsentlige skadelige virkninger på miljøet og, om relevant, af eventuelle foreslåede overvågningsordninger (f.eks. udarbejdelse af en analyse efter</p>	<p>Miljøkonsekvensrapporten skal belyse og begrunde behovet for afværge- eller kompenserende foranstaltninger. Rapporten skal klart angive, om foranstaltningerne iværksættes egenhændigt af bygherre som en del af projektet, eller om der er tale om forslag til foranstaltninger. Herunder skal det også klart angives, om det er foranstaltninger, som skal iværksættes umiddelbart, eller det er foranstaltninger, som kan iværksættes, såfremt en given negativ miljøpåvirkning måtte blive konstateret. Den forventede effekt af foranstaltningerne skal også klart beskrives og begrundes.</p>

<p>projektets afslutning). Denne beskrivelse bør redegøre for, i hvilken grad de væsentlige skadelige virkninger på miljøet undgås, forebygges, begrænses eller neutraliseres, og bør dække både anlægs- og driftsfasen.</p>	<p>Rapporten skal også klart beskrive relevante tiltag ift. overvågning, og om disse iværksættes egenhændigt af bygherren som en del af projektet. Det kan eksempelvis være overvågning for at dokumentere effekten af afværgeforanstaltninger eller overvågning af, om identificerede skadelige virkninger opstår, som dermed kan kræve igangsættelse af afværgeforanstaltninger.</p>
<p>8. En beskrivelse af projektets forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af projektets sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt. Relevante foreliggende oplysninger indhentet via risikovurderinger foretaget i henhold til EU-lovgivning såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU19) eller Rådets direktiv 2009/71/Euratom20) eller relevante vurderinger foretaget i henhold til national lovgivning kan bruges til dette formål, forudsat at kravene i nærværende direktiv opfyldes. Beskrivelsen bør, hvor det er relevant, omfatte de påtænkte foranstaltninger til forebyggelse eller afbødning af sådanne begivenheders væsentlige skadelige virkninger på miljøet og oplysninger om beredskabet med henblik på og den foreslåede håndtering af sådanne nødsituationer.</p>	<p>Der skal foretages en beskrivelse og vurderingen af projektets forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af projektets sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt. De emner, der vurderes at være relevante, forventes i anlægsfasen at omfatte risikoen for forekomst af UXO. I driftsfasen vurderes det at omfatte risiko for brud på rørledningen. I miljøkonsekvensrapporten skal der indgå en beskrivelse af disse forhold, herunder en beskrivelse af de planlagte foranstaltninger til forebyggelse eller afbødning af eventuelle begivenheders væsentlige skadelige virkninger på miljøet.</p>

9 En referenceliste med oplysninger om kilderne til de i rapporten indeholdte beskrivelser og vurderinger

Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en referenceliste, som skal gøre det muligt at genfinde forskning, undersøgelser, rapporter mv., som danner grundlag for vurderingerne i rapporten.

Tabel 2. Emnetabel

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Ingen/ ubetydelig, Skal indgå</i>	Eventuelle metoder til vurdering af miljøfaktorer, der kan inddrages i miljøkonsekvensrapporten
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt)	<p>Der kan være en indbyrdes påvirkning mellem nedenstående faktorer, samt med andre projekter i området (vedtagne og planlagte projekter).</p> <p>Der er identificeret to projekter, som undersøges for kumulative påvirkninger; Ny Storstrømsbro og Femern Bælt Forbindelsen.</p>	<p>Kumulative påvirkninger kan opstå, hvis to eller flere projekter (vedtagne eller planlagte) påvirker samme miljøforhold, hvis de udføres i samme område og hvis de udføres samtidig. Det kan f.eks. være påvirkninger af samme areal fra to projekter eller mere støj i samme område, hvis projekterne udføres på samme tid. Dette gælder både for påvirkninger på land og på havet.</p>	Skal indgå	<p>Der redegøres for sammenhængen mellem identificerede mulige effekter og kumulative effekter fra andre planlagte projekter og planer.</p> <p>For alle parametre foretages en vurdering og beskrivelse af eventuelle kumulative effekter, herunder afledte og indirekte effekter.</p>
Biodiversiteten				
Bilag IV-arter/Rødlistede arter Anlægsfase	<p>Forstyrrelser i anlægsfasen (støj, lys mv) kan potentielt påvirke bilag IV-arter, fredede og rødlistede arter, samt fugle, og det kan</p>	<p>Det skal vurderes om, og i hvilket omfang bilag IV-arter, fredede og rødlistede arter, samt fugle påvirkes i anlægsfasen.</p>	Skal indgå	<p>Biodiversitetskort, støjmodelleringsdata og kort, feltundersøgelser og data fra naturdata samt evt. andre databaser skal danne grundlag for bl.a. en artikel 12-</p>

<p>Driftsfase</p>	<p>være nødvendigt midlertidigt at arbejde i levesteder for beskyttede arter.</p> <p>I driftsfasen forventes rørledningen ikke at påvirke bilag IV arter, da rørledningen til havs, er 10-90 meter i undergrunden.</p>	<p>Da der ikke forventes en påvirkning af beskyttede arter i driftsfasen, vil dette ikke indgå.</p>	<p>Ingen</p>	<p>vurdering af, om projektet kan påvirke Bilag IV-arter. Såfremt der viser sig behov for supplerende feltundersøgelser, vil disse blive iværksat.</p> <p>-</p>
<p>Natura 2000 Anlægs- og driftsfase</p>	<p>Projektet ligger tæt på og krydser Natura 2000-område nr. 168 og nr. 173.</p> <p>Længere væk fra projektområdet findes yderligere Natura 2000-områder.</p>	<p>Det skal undersøges, om projektet i anlægs- og driftsfasen kan medføre en væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget, eller kan hindre opnåelsen af de opsatte bevaringsmålsætninger eller områdets integritet.</p> <p>Det skal i den videre proces med miljøvurdering fremgå, om og hvorfor visse Natura 2000-områder ikke vurderes nærmere i væsentlighedsvurderingen for projektet. Et fravalg af områder skal underbygges med argumentation i væsentlighedsvurderingen.</p>	<p>Skal indgå</p>	<p>Der udarbejdes en væsentlighedsvurdering for Natura 2000-område nr. 168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund og for Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.</p> <p>Væsentlighedsvurderinger for Natura 2000-områder udarbejdes som en del af miljøkonsekvensvurderingen.</p>

Risiko for større ulykker og katastrofer Gasudslip	Energinet og Evida gennemfører vurderinger og tiltag for at sikre mod utilsigtede gasudslip fra rørledningen. Herudover iværksættes drift- og vedligeholdelsesprocedurer for både ledninger og MR-stationer og linjeventilationer for at sikre sikkerhedsmæssig og forsvarlig drift.	Risiko for gasudslip vurderes at være lav, og ved et eventuel udslip vil der kunne slukkes for gassen ved linjeventilstationer. Gasudslip forventes dermed at udgøre en ubetydelig risiko for biodiversitet.	Ubetydelig -
Jord, Vand, Luft og Klima			
Risiko for større ulykker og katastrofer	Ved underboring af Storstrømmen og Guldborg Sund benyttes boremudder, hvortil der er knyttet risiko for forurening ved håndtering af boremudder samt ved blow out.	Eventuelle spild af boremudder eller blow-outs kan have konsekvenser for undergrunden, havmiljø og natur.	Skal indgå for anlægsfase Der indsamles erfaringer fra andre projekter med underboringer for risiko, konsekvenser og håndtering af blow outs, herunder beskrives bl.a. at der udarbejdes beredskabsplaner. .
Anlægsfase - Blow outs			
Driftsfase - Gasudslip	Energinet og Evida gennemfører vurderinger og tiltag for at sikre mod utilsigtede gasudslip fra rørledningen. Sikkerhedsmæssig og	Risiko for gasudslip vurderes at være lav, og ved et eventuel udslip vil der kunne slukkes for gassen ved linjeventilstationer. Gasudslip forventes dermed at udgøre en ubetydelig risiko for jord, vand, luft og klima.	Ubetydelig

	forsvarlig drift sikres. Utilsigtede gasudslip eller ulykker omfatter risiko for eksplosion og brand.			
Påvirkning af undergrunden				
Anlægsfase	Ved underboring af Storstrømmen og Guldborgssund kan der ske en påvirkning af undergrunden.		Skal indgå	Påvirkning på undergrunden i forbindelse med underboring beskrives og vurderes, herunder påvirkning fra kemikalier der anvendes i forbindelse med borearbejdet.
Driftsfase	Er ikke relevant	-	Ingen	-
Påvirkning af vand (havmiljøet)				
Anlægsfase	Inden rørledningen idriftsættes, skal den trykprøves og testes. Udledning i den forbindelse kan ske til havs og/eller på land.		Skal indgå	Påvirkning af havet i forbindelse med test og trykprøvning beskrives og vurderes, herunder påvirkning fra kemikalier der evt. anvendes i forbindelse hermed.
Driftsfase	Er ikke relevant	-	Ingen	-
Materielle goder, kulturarv og landskab				
Materielle goder Kabler, rørledninger				

<p>Anlægsfase</p> <p>Driftsfase</p>	<p>Der kan opstå påvirkning på eksisterende infrastruktur, afhængigt hvor dybt denne infrastruktur er i undergrunden.</p> <p>Kabler og rørledninger som krydses af rørledningen kan påvirkes i driftsfasen i forbindelse med vedligeholdelsesarbejde.</p>	<p>Der kan være konsekvenser for kabel- og rørledninger.</p> <p>Der kan være konsekvenser kabel og rørledninger.</p>	<p>Skal indgå Krydsningsdesign, sikkerhedszone og erstatning beskrives i rapporten.</p> <p>Skal indgå Krydsningsdesign, sikkerhedszone og erstatning beskrives i rapporten.</p>
<p>Kulturarv og arkæologi</p> <p>Anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Farvandene underbores, så der er ingen påvirkning af marine arkæologiske værdier.</p>	<p>Da der ingen påvirkninger er på kulturarv og arkæologi i anlægs- og driftsfasen, indgår disse ikke.</p>	<p>Ingen -</p>
<p>Planforhold</p> <p>Anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Rørledningen krydser farvandene. Danmarks første havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og projektet skal forholde sig til evt. konfliktende arealudlæg i havplanen og</p>	<p>Projektet kan være i konflikt med arealudlæg i havplanen. Hvis der er konflikt med arealudlæg i havplanen, skal det afklares om der er mulighed for sameksistens, og hvis ikke, hvad der skal nyde forrang.</p>	<p>Skal indgå Miljøkonsekvensvurderingen beskriver og vurderer de plantemaer, hvor der kan være konflikter med eksisterende planlægning i havplanen.</p>

Bilag 1. Oversigt over hørings svar fra idefasen - Havdelen

Høringssvar	Nr.	Vurdering	Afsender
<p>Sejladssikkerhed</p> <p>De anførte dybder for underboring af farvandskrydsninger vurderes ikke umiddelbart at give påvirkninger for sejladssikkerheden.</p>	1 (1)	Ingen bemærkninger.	Søfartsstyrelsen
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren oplyser, at personen ejer både Stensbyvej 52 og 57 som begge bliver væsentligt berørt af den foreslåede linjeføring for gasledningen. Der foreslås i stedet en alternativ linjeføring og anfører, at nuværende linjeføring og undersøgelseskorridor berører mange kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Bl.a. Diger, skovbyggelinjer, fredskov, vandløb Natura 2000, beskyttet natur. Der nævnes også muligheder for friluftsliv, fugleliv og Stensbygaards landbrugs- og skovbrugsdrift samt udlejningsejendomme.</p>	2 (3)	I relation til linjeføringsforslaget, vil det kræve en 4 km lang underboring eller at rørledningen nedgraves i havbunden. Bygherren skal forholde sig til om den 4 km's underboring er realistisk og i givet fald, hvorfor denne løsning er fravalgt. Bygherre skal også forholde sig til hvorfor nedgravning af rørledningen er fravalgt på denne strækning..	Borger
<p>Fiskeri</p> <p>Bæredygtigt Fiskeri bemærker, at gasrørledningen går gennem Natura 2000 områder ved både Storstrømmen og Guldborg Sund. Ministeriet ønsker, at påvirkninger af erhvervs- og fritidsfiskeri indgår i miljøkonsekvensvurderingen, herunder ålefiskeri i Natura 2000 området ved Guldborg Sund og lyst- og fritidsfiskeri ved broerne i Storstrøm.</p>	3 (6)	Grøn Gas Lolland Falster krydser Storstrømmen og Guldborg Sund ved underboring for at undgå påvirkninger af Natura 2000-områderne. Potentielle påvirkninger af Natura 2000-områder skal undersøges i væsentlighedsvurderinger i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen. Der forventes ikke påvirkninger af havet og	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

		<p>dermed ikke af fiskeri på havet, hvorfor denne del ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Arbejdspladser kan midlertidigt begrænse adgang til kysterne inden for arbejdsområdet, men adgangen forventes opretholdt. Der kan dog forekomme midlertidige spærringer. Hvis denne del giver påvirkninger på havet skal påvirkningerne belyses i miljøkonsekvensrapporten. Der kan være generende støj. Rekreative interesser, herunder lystfiskeri skal indgå i miljøkonsekvensvurderingen.</p>	
<p>Myndighedsudtalelse</p> <p>Miljøministeriet har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.</p>	4 (7)	Ingen bemærkninger	Miljøministeriet
<p>Ruteføring</p> <p>Landmændene mener at det fremlagte forslag til linjeføring påvirker deres muligheder for udvidelse og udvikling af deres bedrifter. I høringssvaret foreslås 3 alternative forslag med varianter til en alternativ linjeføring mellem Nagelsti og Maribo (og andre steder, herunder til havs) af hensyn til fremtidige muligheder for udvidelse og udvikling af landbrug. Landmændene gør også opmærksom på, at de ønsker dialog om: tidspunkt for anlægsarbejde, transport af materialer, opfyldning af rørgrav og overskæring af dræn i forhold til konsekvenser for drift af marker og afledning af vand.</p>	5 (9)	I relation til linjeføringsforslagene, der er relevant for projektet til havs skal byggherre belyse om det er realistiske scenarier samt skal begrundelsen for rutevalg og alternativer belyses i miljøkonsekvensrapporten.	Gruppe af berørte landmænd

<p>Geotermisk energi</p> <p>Energistyrelsen henviser til plan for udbudte områder til efterforskning og indvinding af geotermisk energi. Energistyrelsen foreslår at miljøkonsekvensrapporten vurderer eventuelle konsekvenser for efterforskning og indvinding af geotermisk energi.</p>	6 (10)	<p>Miljøkonsekvensvurderingen skal vurdere kumulative effekter på udbud af arealer til geotermisk energi, som dækker hele Danmark samt om projektet påvirker konkrete geotermiske projekter til havs.</p>	Energistyrelsen
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren henviser til alternative linjeføringsforslag som fremført under høringssvar nr. 9. Borgeren ønsker ikke fravigelse fra gæsteprincip. Borgeren mener ikke, at der er grundlag for en retmæssig ekspropriation af råderetten over privat ejendom, da der ikke foreligger et bindende svar fra Nordsucker om en fortsat drift af fabrikkerne i Danmark fremover. Borgeren gør opmærksom på, at arealer med rørledninger i 1 meters dybde ikke kan drænes tilfredsstillende.</p>	7 (18)	<p>I relation til linjeføringsforslagene, der er relevant for projektet til havs skal bygherre belyse om det er realistiske scenarier samt begrunde rutevalg og alternativer i miljøkonsekvensrapporten.</p>	Borger
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren mener, at projektet er rigtig dårligt for både mennesker, natur og miljø. Gas er ikke miljøvenlig energi. Han mener at mennesker, dyr og natur, der vil komme til at bo/være tæt på ledningen vil blive påvirket i stort omfang og at der vil være store indskrænkninger af ejendomsretten.</p> <p>Borger udtrykker bekymring for menneskers sundhed ved at leve tæt på en gasledning. Der foreslås to alternative linjeføringer som bl.a. vil friholde lodsejer for strukturskade på markarealer. Lodsejer mener at linjeføring enten skal følge motorveje og jernbaner eller skal følge Flintinge Å.</p>	8 (20)	<p>Linjeføringsforslaget vurderes til ikke at være realistisk fsva. landdelen, da den krydser Natura 2000-område på en længere strækning hvorfor den del af forslaget der relaterer sig til farvandskrydsninger heller ikke vurderes relevant.,</p>	Borger

<p>Rekreative benyttelse mod havet</p> <p>Grundejerforeningen er imod placering af gasledningen syd for Hasselø Plantage, fordi linjeføringen vil påvirke grundejerforeningens strandgrund og begrænse den rekreative benyttelse, pæle til broer og beplantningen og vil pga. væsentlig ulempe for beboerne påvirke huspriser negativt og linjeføring går gennem fredet naturområde.</p>	9 (23)	I miljøkonsekvensrapporten skal der redegøres for rutevalg og alternativer i miljøkonsekvensrapporten.	Forening
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren foreslår 3 alternative linjeføringer for GGLF. det første forslag er en alternativ linjeføring på havbunden nordvest om Falster og gennem Guldborg Sund til Nykøbing F og Nordvest om Lolland til Nakskov. Andet forslag er, at gasledningen skal følge Sydmotorvejen fra Nørre Alslev til Nykøbing, og det tredje forslag er etablering af tankanlæg på sukkerfabrikkerne og så transport af gas på lastbiler eller tankskib.</p>	10 (26)	<p>Bygherre oplyser, at:</p> <p>1. alternativ: En rørledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for en rørledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. En rørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. 2. alternativ: Linjeføringen vil skulle føres ind gennem Nykøbing F, hvilket ikke er muligt, derudover vil traceet blive meget længere. 3. alternativ: Transport af gas på lastbiler eller tankskib (LNG-løsning) er et muligt alternativ, men det er fravalgt ved den politiske beslutning om Grøn Gas Lolland-Falster.</p>	Borger

		Bygherre har redegjort for såvel de tekniske og miljømæssige udfordringer, som vil være forbundet med de foreslåede løsninger, og Energistyrelsen finder ikke anledning til at kræve dem yderligere behandlet i miljøkonsekvensrapporten.	
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren foreslår et ændret forløb ved krydsning af Guldborg Sund frem til Nagelsti, så læbælte kan friholdes og krydsning af markdræn undgås (vedlagt bilag). Forslag er afstemt med nabo. Hvis linjeføring flyttes som foreslået, flytter arbejdsareal med. Lodsejeren ønsker ikke alternativ fra høringssvar nr. 9, som påvirker borgers areal i stedet for.</p>	11 (29)	<p>Bygherre vurderer at forslaget ligger inden for undersøgelsesområdet, på en kort strækning på grænsen til Natura 2000-området. Linjeføringen kan muligvis tilpasses efter gennemgang ved lodsejerbesøg. Energinet vedtager ikke andre borgerforslag uden først at høre berørte lodsejere.</p> <p>Energistyrelsen har noteret sig, at bygherre vil indgå i dialog med lodsejeren om muligt forslag til alternativ placering af linjeføring og har ikke yderligere at tilføje.</p>	Borger
<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren er imod gennemførelse af Grøn Gas Lolland-Falster. Der fremføres flere argumenter for at gas ikke er en energikilde, der bør sættes på i fremtiden, at der er flere bedre miljørigtige alternativer til gas. Lodsejer anfægter retten til ekspropriation, og at almenvellet ikke tilgodeses. Mange lodsejere påvirkes, og det gør projektet</p>	12 (36)	Bygherre oplyser, at en rørledning på havet vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for en rørledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og	Borger

<p>uforholdsmæssigt dyrt. Der spørges til hvordan sukkerfabrikkerne forsynes, da gasrørledningen ikke føres ind til fabrikkerne. Det nævnes, at lodsejere belastes med ekstra arbejde til kommunikation, ødelæggelse af dræn, retablering, der ikke virker, forringelse af ejendom, klager og civile retssager, tidskrævende og en økonomisk udgift der pålægges lodsejere. Landmanden påpeger konflikter med have, levende hegn, landbrug, dræn, Kontek-kabel, højspænding, der skal jordlægges, beskyttet dige, Bjørup Bæk, dyreliv og en ny jordvold og sø, der er under anlæg. Der foreslås alternativ med ledning på havbunden eller forsyning af virksomheder med gas via tankanlæg og lastbiler.</p>		<p>Nykøbing. En rørledning på havbunden vil også medføre, at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000-områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. 2. Transport af gas på lastbiler eller tankskib (LNG-løsning) er et muligt alternativ, men det er fravalgt ved den politiske beslutning om Grøn Gas Lolland-Falster.</p> <p>Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Energistyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.</p>	
<p>Ruteføring Høringssvaret er identisk med svar nr. 12 (36).</p>	13 (37)	Se Energistyrelsens bemærkninger til nr. 12 (36).	Borger
<p>Ruteføring Borgeren efterlyser alternative forslag og foreslår, at gasledningen går gennem Smålandshavet, så der også kommer gasforsyning af Askø, Fejø og Femø.</p>	14 (38)	Bygherre oplyser, at gasforsyning af øer er ikke inden for formålet for Grøn Gas Lolland-Falster, der skal forsyne industri. Boligopvarmning er ikke en del af formålet med gasledningen. En rørledning til havs vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for en rørledning på land til	Borger

		<p>forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. En rørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Energistyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.</p>	
<p>Ruteføring Borgeren foreslår gasledningen gennem Smålandshavet. Borgeren undrer sig over de mange knæk på den foreslåede linjeføring og spørger ind til hvorfor der er disse knæk.</p>	15 (40)	<p>En rørledning til havs vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for en rørledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Rørledningen på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000 områder end ved det nuværende linjeføringsforslag.</p> <p>Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Energistyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.</p>	Borger

<p>Ruteføring</p> <p>Borgeren ønsker ikke at lægge jord til projektet og foreslår, at gasledningen anlægges på havbunden. Skader og restriktioner der påføres lodsejere står ikke mål med erstatningens størrelse.</p>	<p>16 (53)</p>	<p>Bygherre anfører, at en rørledning på havbunden vil medføre længere strækninger, og der vil fortsat være behov for en rørledning på land til forsyning af sukkerfabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. En rørledning på havbunden vil også medføre at større dele af strækningen ville gå gennem Natura 2000-områder end ved det nuværende linjeføringsforslag. Bygherre har redegjort for og begrundet hvorfor de foreslåede løsninger ikke er realiserbare eller ikke er miljømæssigt at foretrække, og Energistyrelsen har ikke yderligere at bemærke hertil.</p>	<p>Borger</p>